

Afiliant

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania

00-838 Warszawa, ul. Prosta 30, tel. (22) 827 92 38, +48 796 293 878

edukacja@solidarnosc.org.pl

www.solidarnosc.org.pl/oswiata

Warszawa, 18 sierpnia 2021 r.

L.dz. KSOiW/312w/2021

Szanowny Pan
Przemysław Czarnek
Minister Edukacji i Nauki

Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw
Autor	Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”
Projekty z dnia:	20 lipca 2021 r.

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” **zdecydowanie negatywnie** opiniuje projekt ustawy z dnia 20 lipca 2021 roku. o zmianie Ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw.

KSOiW NSZZ „Solidarność” sprzeciwia się antyzwiązkowym przepisom przedmiotowego projektu, które ograniczają rolę organizacji związkowych w udziale, w komisjach konkursowych na dyrektorów szkół oraz opiniowaniu arkusza organizacji szkoły lub przedszkola.

Traktujemy ponadto próbę wzmocnienia pozazwiązkowej reprezentacji pracowniczej w postaci rady pedagogicznej, jako element osłabienia faktycznego dialogu społecznego oraz naruszenie prerogatyw związku zawodowego zagwarantowanych zarówno w Konstytucji RP, jak i ustawie o związkach zawodowych.

UZASADNIENIE

Projekt zakłada, iż w skład komisji konkursowych będą powoływani przedstawiciele wyłącznie tych organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych

organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, które działają w szkole lub placówce, w której konkurs się odbywa.

Powyższe jest wyłomem w utrwalonej linii orzeczniczej sądownoadministracyjnej, która słusznie wskazuje, iż udział organizacji związkowych w procedurze konkursowej wynika z istoty i celu działalności tych organizacji. W myśl bowiem art. 1 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych związki zawodowe są dobrowolnymi i samorządnymi organizacjami ludzi pracy, powołanymi do reprezentowania ich praw, interesów zawodowych i socjalnych. Obszar ich działania obrazuje w szczególności art. 7 tej ustawy, który stanowi, iż w zakresie praw i interesów zbiorowych **związki zawodowe reprezentują wszystkich pracowników**, niezależnie od ich przynależności związkowej. W świetle powyższych regulacji nie sposób więc ograniczyć udziału przedstawicieli zakładowych organizacji związkowych w komisji konkursowej tylko do tych organizacji związkowych, które działają na terenie placówki (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 grudnia 2008 r., sygn. akt I OSK 736/08, Baza NSA). Stąd istotne znaczenie dla składu komisji konkursowej co do grupy przedstawicieli organizacji związkowych ma okoliczność, czy dany związek zawodowy obejmuje swym działaniem teren, na którym ma siedzibę placówka, co do w której przeprowadzany jest konkurs.

Powyższe argumenty odnoszą się również do pomysłu odebrania prerogatywy opiniowania przez organizacje związkowe arkuszy organizacji placówek oświatowych, w których nie mają oni swoich przedstawicieli. Powyższa deprecjacja partycypacji związków zawodowych w reprezentacji pracowników i ich interesów pogłębia propozycja nadania kompetencji wydawania opinii w sprawie treści arkusza organizacji radzie pedagogicznej.

W tym miejscu warto zaznaczyć, iż zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych związki zawodowe reprezentują nie tylko swoich członków, lecz także innych pracowników. Zbiorowe prawo pracy służy, zatem ochronie praw i interesów zbiorowych (F. Florek, Indywidualne a zbiorowe prawo pracy - związki i podziały (w:) Indywidualne a zbiorowe prawo pracy, pod red. F. Florcka, Warszawa 2007, s. 13 i 15). Na płaszczyźnie prawa oświatowego powyższa regulacja winna mieć swoje odbicie w możliwości opiniowania przez związki zawodowe kwestii organizacji pracy szkoły lub przedszkola, w tym tygodniowego rozkładu zajęć edukacyjnych, bez żadnych ograniczeń. Przez organizację pracy szkoły lub przedszkola należy rozumieć także (a właściwie przede wszystkim) organizację pracy określaną przez dyrektora w arkuszu organizacji szkoły lub przedszkola na nowy rok szkolny, gdyż to właśnie arkusz organizacji zawiera wszystkie podstawowe i kluczowe informacje dotyczące funkcjonowania i organizacji szkoły lub przedszkola w kolejnym roku szkolnym. Prawodawca nie uzasadnia jednocześnie w sposób przekonujący nadania

kompetencji radzie pedagogicznej w tej materii, która w swej istocie jest odpowiedzialna za zatwierdzenie planów pracy szkoły lub placówki po zaopiniowaniu przez radę szkoły lub placówki (art. 70 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe).

Propozycje zawarte w w/w projekcie naruszają wypracowany przed laty paradygmat ochrony prawa pracy, praw pracowniczych i ich interesów, zarówno indywidualnych jak i zbiorowych. Przypomnieć w tym miejscu należy, że to bunt społeczny wielomilionowej rzeszy pracowników w Sierpniu 1980 roku, który zrodził NSZZ „Solidarność” i stał się zarzewiem postrzegania oraz budowy nowego podejścia związanego z przemianami systemu prawa pracy. Związki zawodowe w trudnych sytuacjach nierzadko stanowią sumienie środowiska pracowniczego. To one podnoszą brzemień rozwiązywania wielu problemów z nimi związanych .

Zmiana wskazanych postanowień w toku postępowania ustawodawczego stanowi warunek *sine qua non* pozytywnej rekomendacji naszego Związku w zakresie przedłożonego projektu.

Poniżej prezentujemy ponadto szczegółowe uwagi i propozycje do ustawy, które zgłaszamy jako KSOiW NSZZ „Solidarność” do analizy i poprawienia istniejących zapisów.

	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie, inne uwagi
1.	Uwagi do art. 55 ust. 6a–6h (str.3 i 4)	Propozycja - w art. 55 po ust. 2 pkt 6 dodać pkt 7 w brzmieniu: „7) przestrzeganie przepisów niniejszej ustawy lub ustawy o systemie oświaty albo rozporządzeń wydanych na ich podstawie.”	Uzasadnieniem do proponowanej zmiany jest potrzeba wzięcia przez organ nadzoru pedagogicznego większej odpowiedzialności za stanowione prawo oraz realizację polityki oświatowej państwa, w tym współpracy ze związkami zawodowymi w szczególności opiniowanie arkuszy organizacyjnych.
2.	Uwagi do art. 63 ust. 14 (str. 4 i 5)	Propozycja - ust. 14 otrzymuje brzmienie: „14. W celu przeprowadzenia konkursu organ prowadzący szkołę lub placówkę powołuje komisję konkursową w składzie: 1) trzech przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę;	Nowelizacja zakłada jednostronne powiększenie składu komisji konkursowej na rzecz organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Proponowana zmiana spowoduje, że udział w komisji konkursowej przedstawicieli związków zawodowych będzie marginalny.

		<p>2) pięciu przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny, chyba że organ ten zgłosi mniejszą liczbę swoich przedstawicieli;</p> <p>3) po jednym przedstawicielu:</p> <p>a) rady pedagogicznej,</p> <p>b) rady rodziców;</p> <p>4) po dwóch przedstawicieli organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, wyłonionym spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli.</p>	<p>Dodatkowo, skreślić zapis „, działających w szkole lub placówce, w której konkurs się odbywa”.</p>
3.	Uwagi do art. 110 (str.10)	<p>Propozycja - art. 110 otrzymuje brzmienie:</p> <p>1. Arkusze organizacji szkoły i przedszkola określa szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym.</p> <p>2. Arkusze organizacji szkoły lub przedszkola opracowuje dyrektor szkoły lub przedszkola, uwzględniając przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3, a w przypadku szkoły artystycznej - na podstawie art. 47 ust. 1a, a następnie przedstawia do zaopiniowania radzie pedagogicznej. Arkusze organizacji szkoły lub przedszkola zaopiniowany przez radę pedagogiczną dyrektor szkoły lub placówki przekazuje do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w</p>	<p>- Uzasadnienie do ust. 2a: zachowana zostaje integralność arkusza organizacyjnego a organ sprawujący nadzór pedagogiczny ma pełną wiedzę w zakresie uwag pozostałych partnerów społecznych tzn. rady pedagogicznej i związków zawodowych.</p> <p>- Uzasadnienie do ust. 3: wzmocnienie roli organu nadzoru pedagogicznego poprzez nadanie mu prerogatywy wydania ostatecznego rozstrzygnięcia w przedmiocie arkuszy organizacyjnych.</p> <p>- Procedura zawarta w ust. 2-3 winna obowiązywać w ciągu całego roku szkolnego.</p> <p>Nowelizacja uporządkowuje kwestię opiniowania arkusza organizacji szkoły lub przedszkola przez radę pedagogiczną. Z nieznanymi powodami projekt uchyla ust. 2a odnoszący się do szkół lub przedszkoli prowadzonych przez</p>

		<p>rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu tej ustawy, zrzeszających nauczycieli.</p> <p>2a. Arkusze organizacji szkoły lub przedszkola zaopiniowane przez radę pedagogiczną oraz zakładowe organizacje związkowe będące jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu tej ustawy, zrzeszających nauczycieli, dyrektor szkoły lub placówki przekazuje do zaopiniowania organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny.</p> <p>3. Arkusze organizacji szkoły i przedszkola zatwierdza organ prowadzący, po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.</p> <p>4. Na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły dyrektor szkoły, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację zajęć edukacyjnych.</p> <p>5. W przypadku wprowadzenia po 30 września zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły i przedszkola, ust. 2-3 stosuje się odpowiednio.</p>	<p>osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną. Jest to zmiana całkowicie niesatysfakcjonująca.</p>
--	--	---	---

4.	Art. 1 pkt 10) Art. 86, po ust. 2 dodaje się ustępy 2a-2f	Proponowane zmiany warte dyskusji i przyjęcia.	W opiniach do tego projektu zmiany przeważa pogląd, że warto popierać rozwiązania na rzecz większego uszczelnienia szkół przed ingerencją różnych organizacji pozaszkolnych (też stronnictw politycznych). Tu warto się zastanowić, nad rodzajem ich „akredytacji” przed ew. wejściem do szkół i przedszkoli, zbadaniem kwalifikacji osób prowadzących zajęcia, czy ewentualnie też przedstawieniem zaświadczenia o niekaralności.
----	---	--	--

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący
KSOiW NSZZ „Solidarność”

Ryszard Proksa